

(TC MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından düzenlenen “Şimdi Okuma Zamanı Okuma Kültürü ve Etkili Dil Kullanımı Projesi” Çalıştayı’nda 2010 yılında yapılan konuşma metni)

15- 18 Yaş Grubu Çocuklara Okuma Alışkanlığı Kazandırmak İçin Öneriler

Temel dil becerilerinden biri olan okuma, ‘yazılı materyalin çözümlenerek anlamlı olarak algılanması’ şeklindeki tanımının yanı sıra, bir alışkanlık olarak edinilen okuma uğraşını da kapsamaktadır. Okuma, bir birey olarak insanoğlunun ‘kendi farkındalığını’ duyumsatan ve ‘kendini gerçekleştirme’ adına yapabileceklerini hissettiren özel bir eylemdir. Okuyucu da, hangi amaçla olursa olsun; keyif almak, dinlenmek, eğlenmek, hoşça vakit geçirmek için; hayatı tanımak, deneyimlerini zenginleştirmek ya da politik, ahlakî, dinî alanlarda “*feyz almak*” için kitaba başvurur (Aytaç, 2002, 1).

Alışkanlıkların, beğenilerin ve yaşamın hızla değiştiği günümüzde okur ve okuma uğraşısı ile ilgili başta Milli Eğitim Bakanlığı ve ona bağlı diğer birimler olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşların konuyla ilgili hedefleri, programları bu sebeple önem arz etmektedir. Okuma alışkanlıktan ziyade bir yetenek işidir. Genellikle ilköğretimle başlayan okuma yeteneğinin geliştirilebilmesi için lise döneminde bireyleri seçkin ve daimi bir okur kılabilmek için özellikle Türkçe, sosyal bilgiler, edebiyat, tarih ve felsefe dersleri öğretmenleri tarafından yönlendirilmeleri gerekir. Etkin ve nitelikli okurların yetiştirilmesi sürecinde, bu öğretmenlerin tutumları çok önemlidir. Çünkü bireyler okudukları metinler ve dinledikleri konuşmalardan beslenerek kelime dağarcıklarını geliştirme fırsatı yakalarlar. Bir dili iyi öğrenebilmek ya da öğretebilmek için, o dille ortaya konan ve o dilin konuşulduğu topluma ait kültürü yansıtan eserlerden yararlanmanın önemi yadsınamaz. Seçkin edebî ürünleri okuyan öğrenciler dilin inceliklerini görecek, dilin işleyişinden hareketle kurallarının farkına varacak, en önemlisi de dil bilinci kazanacaktır. Öğrenciler edebî eserleri okuyarak; mantıklı düşünme, eleştirebilme, yorumlayabilme ve önemli olanı önemsiz olandan ayırabilme gibi kazanımlar elde edeceklerdir. Aynı zamanda kelime hazineleri de zenginleşecektir. Temel dil becerilerini kazanmanın, aktif kelime dağarcığının zenginliğinden geçtiği inkâr edilemez bir gerçektir. Sözlü ve yazılı anlatımda başarılı olma ifadelerdeki akıcılık, görüşlerdeki tutarlılıkla sıkı sıkıya bağlıdır. Bu da seçilen kelimelerin yerinde kullanımıyla sağlanabilir. Kişilerin kelime dağarcığının geniş olması anlama ve anlatma becerilerini geliştirme ve işlevsel olarak kullanmalarının olmazsa olmazıdır.

Okumanın önündeki bazı engeller: Okumanın yukarıda sayılan faydalarının bilinmesine rağmen öğrencileri hatta bizleri kitaplardan uzak tutan ve mutlaka aşılması gereken birtakım engeller mevcuttur. Bu engelleri şu başlıklar altında toplayabiliriz:

1. Sıkça şikâyet konusu olan zamansızlık nedeniyle kitap okunamamasının gerekçesinin arkasındaki en güçlü etki televizyondur. İnternet ve televizyon ile geçirilen zaman düşünüldüğünde okumaya çok az zaman kaldığı görülecektir. İnternet ve televizyondan da bilgi alınabilir ancak kitap okumanın insana kazandırdıkları yanında görsel basın kullanım amaçları düşünüldüğünde kazanımlarından çok kayıpları söz konusudur.
2. Öğrencilere gerek aileler gerekse öğretmenler tarafından kitap okuma yerine sürekli sınava hazırlanma telkinin yapılması okuma alışkanlığı kazanmanın önündeki önemli bir diğer engeldir.
3. Yakın geçmişte bazı kitaplar üzerindeki tartışmalar, yasaklamalar ve okuyucunun mağdur duruma düşürülmesinin okuma alışkanlığının azalması üzerinde ciddi bir engel oluşturduğu da inkâr edilemez.
4. Okur yazar olmayanların oranının Türkiye genelinde 8.5 olduğu; okur yazarların da büyük kısmının kitap okuma uğraşısı içerisinde olmadığı da bilinmektedir.

Bu düşünceden yola çıkılarak Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'ne bağlı Fizik, Kimya, Matematik, Biyoloji ve Felsefe Öğretmenliği Bölümlerine 2009- 2010 öğretim yılında kayıt yaptıran öğrencilerden 163 ile bir uygulama yapılmıştır. Burada uygulamanın ön sonuçlarından bahsedilecektir. Çünkü uygulamanın ikinci aşamasına bu yıl geçilmiş, üçüncü aşaması ise 2015 yılında tamamlanacaktır. 2009 tarihinde öğrencilerden en son okudukları beş kitabı okuma tarihleriyle birlikte yazmaları istenmiştir. Lise döneminde seçkin ve daimi okur olma yetisini kazanıp kazanmadığının tespitine yönelik bu uygulama sonucunda; 7 öğrencinin hiç kitap okumadığı, 4 öğrencinin 1 kitap okuduğu, 6 öğrencinin 2 kitap okuduğu, 13 öğrencinin 3 kitap okuduğu, 22 öğrencinin 4 kitap okuduğu ve 111 öğrencinin 5 kitap okuduğu tespit edilmiştir.

Okuma alışkanlığı kazandırabilmek adına bazı önerilerde bulunabilmek için öğrencilerin öncelikle hangi yazarları okudukları, yerli yabancı yazar tercihleri, daha sonra da ne tür kitaplar okudukları tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçta 382 yerli yazar ve 316 yabancı yazara ait kitapları okudukları görülmüştür. Bu yerli yazarların büyük çoğunluğunu lise döneminde Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenlerinin tavsiyesi daha çok da ödev kapsamında okudukları tespit edilmiştir. Bu fikre ulaşmamızda okunan kitapların “Taaşuk-ı Talat ve Fitnat”, “Karabibik”, “Eylül”, “Dokuzuncu Hariciye Koşuşu”, “Beş Şehir”, “Sergüzeşt”, “Sinekli Bakkal”, “İntibah” gibi eserlerin olması yanında filmleri de çevrilen

macera türünde yabancı eserleri yazmaları ve tarih olarak da “lise birde”, “lise ikide” gibi ibarelere yer vermeleri dayanak teşkil etmektedir.

Okunan kitapları tür açısından incelediğimizde şiir kitaplarının ve tiyatro eserlerinin tercih edilmediği görülmüştür. “Reis Bey” ve “Bir Adam Yaratmak” adlı tiyatro oyunları ile “Han Duvarları”, “Safahat”, “Karacaoğlan’dan Seçmeler”, “Çocuk ve Allah”, “Ben Sana Mecburum” ve “A. Selçuk İlkan’dan Şiirler” bu kitapların yedisinin yine Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretmenlerinin isteği üzerine okunduğu fikrine götürmüştür. Hikâye türü içinde benzer bir durum söz konusudur. Bu türde kitaplar “Kaşağı”, “Siyah Lale”, “Beyaz Gemi” ve “Ömer Seyfettin’den Seçme Hikâyeler” ile sınırlı kalmıştır.

Kişisel gelişime yönelik “Empati”, “Türkçeyi Doğru Kullanma Kılavuzu” ve “Yerim Seni ÖSS” kitabını okuyan birer öğrenci mevcuttur.

Öğrencilerin tarihi roman olarak “Küçük Ağa”, “Gelibolu”, “Sarıkamış”, “Böyleydi Ecdadımız”, “Kayıt Dışı Tarihimiz”, “II. Abdülhamid Kızıl Sultan mı Ulu Hakan mı”, “Bozkurtların Ölümü” ve “Bozkurtların Dirilişi” adlı kitapları okuduklarını görüyoruz.

Psikolojik roman türünde “Eylül”, “Dokuzuncu Hariciye Koğuşu”, “Sofi’nin Dünyası” ve “Biz İnsanlar”ın okunduğu tespit edilmiştir.

Biyografi ya da otobiyografi olarak “Latife Hanım”, “Tarihi Değiştiren Adamlar” ve “Efendimiz” adlı kitapları okuyan öğrencilerin sosyal konulara yönelik romanları öğretmenlerinin de önerileriyle daha fazla tercih ettiği ortaya çıkmıştır. Bu türde “Sefiller”, “Suç ve Ceza”, “Yaprak Dökümü”, “Acımak”, “Çalikuşu”, “Vadideki Zambak”, “Babalar ve Oğulları”, “Yaban”, “Çiçekler Büyür”, “Ayaşlı ve Kiracıları”, “Yurdunu Kaybeden Adam”, “Tutunamayanlar” kitapları lise döneminde okunmuştur.

Siyasi konuları içeren kitaplar arasında “Hedef Türkiye”, “Altmış Sekiz Kuşağı”, “Derin Devlet”, “İhanet Noktasında”, “Teşkilat”, “Ankara’da Gölge Oyunları”, “Çılgın Türkler”, “Eylülde Soldu Bu Çiçekler”, “Moskof Mezarlığı” ve “Atatürk’ten Sonra Bugünlere Nasıl Geldik”in okunduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin büyük bir kısmının macera türünde ve genel olarak aynı kitapları okudukları görülmüştür. Bunlar; “Alacakaranlık”, “Yeni Ay”, “Tutulma”, “Şafak Vakti”, “Harry Potter Ve Ölüm Yadigârları”, “Harry Potter Ve Melez Prenses”, “Harry Potter Ve Zümrüdü Anka”, “Harry Potter Ve Ateş Kadehi”, Hayvan Mezarlığı”, “Çatıdaki Çılgılık”, “Şeytan Yemini”, “Taş Meclis”, “Melekler ve Şeytanlar”, “Dijital Kale”, “Çırac”, “Günahkâr”, “Boleyn Mirası”, “Ofelya”, “Bin Muhteşem Güneş”, “Ateşböceği Yolu”, “Ejderha Dövmeli Kız”, “Kraliçenin Soyтарыsı”, “Bakirenin Aşığı”, “İntikam Dehşeti”, Kayıp Sembol”, “Koloni”, “Sekizinci Gün” ve “Olasılıksız”dır. Macera türündeki bu kitapların

okunma sıklığı öğrencilerin ilgisi ile birlikte bu kitapların sinemaya uyarlanmış olmasıyla da bağlantılandırılabilir. Benzeri bir durum “ Çalıkuşu”, “Yaprak Dökümü ve “Aşk Memnu” romanları için de söylenebilir. Televizyon dizisi haline getirilen bu romanların dizilerin beğenilmesinden sonra satışlarında görülen artış bunun kanıtıdır.

Uygulamaya katılan 163 öğrencinin kitap okumaya yönelik tutumları ve tercihleri tespit edildikten sonra ikinci aşamada bu öğrencilere geçmiş okumaları ve beğenileri göz önünde bulundurularak 2009–2010 eğitim öğretim yılı içerisinde okumaları için 20 kitaptan oluşan bir liste verilmiştir. Her bir kitap ve yazar üzerinde kısaca açıklamalarda bulunulmuştur. Öğrenciler, bu kitapları okuduklarında dil, kültür, boş zamanları değerlendirme açısından ne gibi kazanımlar edinecekleri konusunda bilgilendirilmiştir. Eğitim öğretim yılı sonunda kitapların okunup okunmadığı test edilmiş ve şu sonuçlar elde edilmiştir:

Öncelikle yukarıda belirtildiği üzere öğrencilerin genelinde lise döneminde kitap okuma alışkanlığı kazanamamaları; az da olsa okuyan öğrencilerin ise seçkin eserlerden habersiz macera türünde yabancı eserlere yönelik okumalar yapmaları nedeniyle verdiğimiz listede yer alan Canan Tan (Piraye), Ayşe Kulin (SevdaLinka), İskender Pala (İki Dirhem Bir Çekirdek/ Katre-i Matem), Elif Şafak (Aşk/ Araf), Serdar Özkan (Kayıp Gül), Cengiz Dağcı (Yurduyu Kaybeden Adam), Ahmet Ümit’e (Bab-ı Esrar) ait kitapları okuduklarını ve daha sonrasında özellikle Canan Tan’ın diğer kitaplarını da alıp okuma eylemine geçtikleri görülmüştür.

Öğrenciler, Banu Avar’a (Böl ve Yut/ Hangi Avrupa) ait kitapları okuduklarını, beğendiklerini ama yazarın fikirlerini tam olarak anlamadıklarını ifade etmişlerdir.

Atilla İlhan (Kurtlar Sofrası / Şiirler), Alev Alatlı (Hatırla/ Schrödinger'in Kedisi), Cengiz Aytmatov (Gün Olur Asra Bedel / Cemile), Nazan Bekiroğlu (La), Mustafa Kutlu (Yokuşa Akan Sular), Jaksılık Samiytulı (Kaharlı Altay), Tuna Kiremitçi (Git Kendini Çok Sevdirmeden) ve Cemalettin Taşkiran’a (Ana Ben Ölmedim) ait kitapları ya anlamadıkları ya da sıkıcı buldukları için okuma işini tamamlamadıklarını belirtmişlerdir.

Yunus Emre Divanı, Behçet Necatigil’in ve Karacaoğlan’ın şiirlerini ise okumamışlar ve okumamalarıyla ilgili herhangi bir açıklamada da bulunmamışlardır.

2010-2011 eğitim öğretim yılında üniversitemize başlayan öğrencilerin okuma alışkanlıklarını ölçmeye yönelik daha önceki uygulama tekrar edilmiştir. Okuma alışkanlığı edinmemiş öğrenciler için geçen yıl hazırlanan listede yukarıdaki sonuçlar dikkate alınarak değişikliklere gidilmiştir. Aslında öğrencilerin üniversiteye gelmeden önce lise ve ilköğretim döneminde bu alışkanlığı kazanmaları ve yüksek öğretimde seçkin okurlar olabilmeleri gerekir. Yukarıdaki listede yer alan yazarlardan Canan Tan, Ayşe Kulin, Mustafa Kutlu, Tuna

Kiremitçi, Cengiz Dağcı, Ahmet Ümit, İskender Pala vb. kitaplarının içerikleri, dil ve üslupları dikkate alındığında yüksek öğretime gelmeden önce okunmuş olması gerekir. Üniversitede eğitim öğretim gören öğrencilerin sosyal, siyasi, felsefi ve bilimsel kitapları okuyup anlayabilecek seviyede olmaları için mutlaka belli bir birikime sahip olmalıdırlar.

“Daimi ve seçici okur olabilmeleri için lise döneminde öğretmenlere, ailelere ne gibi görevler düşmektedir” sorusuna öncelikle bu bildiri çerçevesi içinde aileden başlayarak, öğretmenlere ve MEB’na yönelik önerilerimiz is şunlardır:

- 1. Anne ve babalar evde mutlaka çocukların yanında kitap, dergi veya gazete okuyarak örnek olmalıdır.**
- 2. Aileler ve öğretmenler çocuklara kitap okumanın önemini anlatmalıdır. Araştırmalara göre erken dönemde okuma alışkanlığı kazanan çocukların kelime hazinesi ve düşünme yeteneğinin arttığı buna bağlı olarak yaratıcı zekâ, dinleme konuşma yeteneklerinin geliştiği ortaya konulmalı; okuma alışkanlığı olmayan kişilerin istediği kadar derece alsın, makam ve mevkie gelsin, alternatif düşünme, yaratma ve farklılık yaratma konusunda yetersiz olduğu somut örneklerle anlatılmalıdır. Çocuklara ders dışı kitaplar okumanın kişiliğin, karakterin ve doğruların oluşmasındaki rolünden bahsedilmelidir.**
- 3. Öğretmenlerin, okumayı özendirmede nasıl bir yol izleyeceğinin, nasıl bir yöntem kullanacağını bilincinde olması; çok yönlü ve eleştirel düşünmeyi geliştirmeyi temel alan çağdaş eğitim anlayışı içerisinde aynı zamanda müfredat programlarında ve Bakanlığın listesinde yer alan okuma kitaplarını önermeleri gerekmektedir.**
- 4. Öğretmenlerin yaşadıkları bölgeleri, şehirleri, kasabaları dikkate alarak ve ortak kültür yaratma bilincini unutmadan, ideolojik yaklaşımlardan kaçınarak kitaplar seçip öğrencilerine önermesinde fayda vardır. Sınıf öğretmeni, edebiyat ve Türkçe dersi öğretmenlerinin okul kitaplığını eleştirel bir açıdan gözden geçirmesi, hangi kitapların hangi yaştaki çocuklara ne açıdan uygun olduğunu belirlemesi, hangi kitaplardan derste yararlanılabileceğini, hangilerinin ders dışında önerilebileceğini saptaması gerekir.**
- 5. Öğretmenlerin öğrencilere kitap seçiminde nelere dikkat etmeleri gerektiğini, sözgelimi kitabın adı, kapağı, içindeki resimler, varsa içindeki ön ya da sonsöz vb. somut örneklerle belli aralıklarla göstermelidir.**
- 6. Yazarlarla yapılan röportajlara ulaşılması, kitaplarla ilgili tanıtıcı yazıların okunması, mümkünse önerilen kitabın yazarının okula daveti, kitap fuarlarına, sergilerine, imza günlerine öğrencilerin götürülmesi kitaplara karşı öğrencilerde ilgi uyandırabilir.**
- 7. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda uygulanan okuma saatleri daha işlevsel hale getirilmeli (ders içinde kitap okumaya yer verilmesi ve okunanların üzerinde konuşulup**

tartışılması, öğrencilerin okuduklarını kendi yaşantılarıyla karşılaştırarak değerlendirmeleri, kitabın verdiği mesajın yorumlanması, bir yayınevine gidilerek kitabın yazarından dizgicisine kadar kitaba emeği geçen kimselerle görüşülmesi sonucunda bir kitabın nasıl oluştuğunun somut olarak gösterilmesi...) ayrıca kitap okuma kursları, televizyon programları düzenlenmeli, kitap üzerine radyo, televizyon sohbetlerinin niteliği ve niceliği arttırılmaktadır.

8. Gelişigüzel piyasaya sürülen kitaplardan, kötü çevirilerden, sayıları hızla artan ideolojik yayınlardan uzak durulmalıdır. Ayrıca hâlihazırda gençliğe hiçbir şekilde hitap etmeyen kitaplar gözden geçirilerek okullarda önerilmesinden vazgeçilmelidir (Mesela İtalyan yazar Edmondo de Amicis'in ülkemizde de sayısız baskı yapan ve tebliğler dergisi ile okullara önerilerek okul kitaplarında yer alan "Çocuk Kalbi"nin İtalya ve diğer Avrupa ülkelerinde unutulmuş olmasına karşın, bizde hâlâ en çok satan özelliğini koruması ya da Yeni Türk Edebiyatı'nın ilk örnekleri olması hasebiyle edebiyat bilimiyle uğraşanlar için önemli olan Tanzimat Dönemi, Servet-i Fünun Dönemi'ne ait eserlerin -"Taaşuk-ı Talat ve Fitnat" benzeri kitapların- önerilmesinden vazgeçilmesi gerekir.).

9. Özellikle son dönemlerde edebiyat dünyasını da oldukça etkileyen "popüler kültür" ürünleri olarak nitelendirilen "piyasa edebiyatı kitapları"nın ya da sinema ve televizyona uyarlanan kitapların gözden geçirilerek bir kısmının başlangıçta okuma alışkanlığı kazandırmak adına önerilmesinde fayda vardır. Bakanlık ve öğretmenler çağlar boyu okunmuş, klasikleşmiş olan eserleri göz ardı etmeden, edebiyat dünyasının güncelini de takip etmelidir.

10. Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere öğretmenler ve diğer meslek grupları okuma zevkini topluma kazandırmak isteyen tüm kişiler örgütlenmeli ve topluma örnek olmanın yollarını aranmalıdır. Yetişkin herkesin yanında kitap bulundurması ve kitap okuması örnek bir davranış olacaktır.

11. 14. Şubat 2010 tarihli Zaman gazetesi ve Stratejik Boyut Merkezi'nden alınan şu bilgi ile farklı bir meslek grubunun gençlerde okuma alışkanlığını daha etkili ve hızlı bir şekilde gerçekleştireceği düşünülmektedir: "*Sevilen karakterler dizi içerisinde bir şiir okuyor, şiir hemen izleyicinin ilgisini çekiyor ve küçük bir araştırma sonucu şiirin bulunduğu kitaba ulaşıyor ki satışları bir anda değişiyor. Bunun en son örneği Ezel'in okuduğu, Birhan Keskin şiiri oldu. Keskin'in Yol adlı kitabında bulunan Taş Parçaları şiiri izleyiciyi bir hayli etkiledi. Metis Yayınevi, dizinin bu bölümünden sonra kitabı soranların sayısının arttığını söylüyor. Yine Ezel dizisinde Tuncay Kurtiz'in canlandırdığı ve hayran kitlesi günden güne artan Ramiz Dayı karakterinin özellikle Ömer Hayyam'dan bol bol dörtlük okumasının*

sonucunda Artı Dağıtım ve Pozitif Yayınevi Yayın Yönetmeni Muharrem Kaşıtoğlu, Ömer Hayyam'ın şiir kitabının satışının arttığını söylüyor. Kaşıtoğlu, Ömer Lütfi Mete'nin "Allah'sız Müslümanlık" kitabının Kurtlar Vadisi'nde Deli Hikmet'in elinde görüldüğü hafta 10.000 adet sattığını belirtiyor. Polat, Erhan Afyoncu'nun "Osmanlı İmparatorluğu'nda Askeri İsyanlar ve Darbeler" kitabını okuyordu. Kitabın basımını yapan Yeditepe Yayınevi'ne sorduk. Yayınevi sahibi Mustafa Karagüllü dizide görünmesinin satışları gözle görülür derecede etkilediğini söylüyor. Henri Charriere'nin "Kelebek" adlı kitabının Ezel'de gösterilmesinden sonra romanın yayınevi Punto Dağıtım, kitabı yeniden basmak zorunda kaldığını söylüyor. Aynı şekilde Timaş Yayınları'ndan çıkan ve Kurtlar Vadisi'nde bir sahnede İskender'in okuduğu "Erdoğan Operasyonu"nun satışları da bir anda patlamış. Timaş Yayınları, aynı patlamayı "Yeni Türkiye Cumhuriyeti"nde de yaşadıklarını belirtiyor". Dizilerde, oyuncuların okudukları romanlar, fikir kitapları ve şiirlerin izleyiciler üzerinde merak uyandırdığı ve okunması gerçeğinden yola çıkarak senaristlerden, yönetmenlerden dizilerinde, sinema filmlerinde kitap öğesini daha sık kullanmaları; ana karakterlerin eline kitap vererek, zaman zaman da buldukları mekânlara kitaplar yerleştirerek gençliğin okumasına katkı sağlamaları istenebilir.

Sonuç: Çocuk görerek ve yaşayarak öğrenir; evine kitap girmeyen bir ailenin çocuğundan, okumaya meraklı olmasını beklemek iyimserlik olur kuşkusuz. Bazen okuyan ailelerin çocuklarının okumaya karşı tepkili olduğu da görülmektedir. Bu sebeple aileler ve öğretmenlerin hem kitap önerisinde doğru seçimler yapmak hem de çocuğun kitabı severek okumasını sağlamak için yeni yayınları takip etmeleri ve zorlayıcı değil ikna edici bir yol benimsemeleri gerekmektedir.

Okuma alışkanlığı olmayan ailelerde yetişen çocuklar için ise okula dolayısıyla öğretmenlere büyük görev düşmektedir. İlköğretimin ilk sınıfından itibaren öğrencilerin Türkçeyi iyi kullanan usta yazarların eserleriyle tanışmaları sağlanarak onların kelime dağarcıklarını geliştirmeleri, düşüncelerini sözlü ve yazılı olarak ifade etmeleri büyük önem taşımaktadır.

Öğretmenler, Türkçe - edebiyat derslerinde geleneksel uygulamalardan vazgeçip öğrencilerin etkin olduğu işlevsel öğrenme ortamları oluşturmalarıdır. Öğretmenlerin bu tür etkinlikleri gerçekleştirebilmesi için iyi bir üniversite eğitimi almaları sağlanmalıdır. Üniversite eğitimi esnasında belli bir ön hazırlığı ve kültürel birikimi alan öğretmen hem yayın alanındaki gelişmeleri izleyecek, alanıyla ilgili dergileri takip edecek hem de öğrencilerini tanıma gayreti içinde onların kişiliğine, yetiştiği ortama ve ilgi alanına göre kitap

önerilerinde bulunacaktır. Çünkü iyi bir eğitimiçi kişilerin ilgi alanlarına, kültür düzeylerine, cinsiyetlerine ve yaşlarına göre okumaktan zevk duyacakları ya da ihtiyaçlarına cevap verecek kitapları bilir ve önerir.

Nihai amacımız ise hedef kitle olan öğrencilere önce kendi kültürümüzü sonrasında ise evrensel değerleri kazandıracak kitapları okutarak hem Türkçeyi en iyi biçimde öğretme ve kullandırma hem de okuma alışkanlığı kazandırmak olmalıdır. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığı ile ona bağlı kurum ve kuruluşlara, üniversitelere, öğretmenlere, ailelere, yazar ve şairlere büyük görevler düşmektedir.

KAYNAKLAR:

AYTAÇ, Gürsel (2002). **Edebiyat ve Medya Kitaptan Ekranı Edebiyat**, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

GÖĞÜŞ, Beşir (1978). **Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi**, Gül Yayınevi, Ankara.

STRATEJİK BOYUT www.stratejikboyut.com (14.02.2010)

a.kossekoğlu@zaman.com.tr (14.02.2010)